

Gedichtendagprijzen 2010

Juryrapport

De Jury van de Gedichtendagprijzen vond het geen gemakkelijke opdracht de drie beste gedichten van 2009 te kiezen. Er was zoveel, om te beginnen: rond de honderd bundels. Er was zoveel verscheidenheid, en vooral ook, zoveel kwaliteit. Dit alles te mogen lezen ervoeren de juryleden als een geschenk, maar tevens als een lichte kwelling: op een totaal van rond de vierduizend gedichten mochten slechts drie gedichten worden bekroond. Bovendien waren er bundels bij waaruit niet kón worden gekozen, omdat de jury meende dat de gedichten erin een onlosmakelijk geheel vormden. Dit gold voor *Stof dat als een meisje* van Toon Tellegen en *de slalom soft* van Paul Bogaert.

Uiteindelijk koos de jury unaniem drie gedichten: 'Leve de camouflage!' van Arjen Duinker, 'Oogsteen' van Hester Knibbe en 'En wat gaan we dan doen? Zou ik dat op de muur kunnen schrijven?' van Nachoem Wijnberg.

Arjen Duinker slaagt erin de verwondering over de dingen in een bedrieglijk eenvoudige taal een eigen vorm te geven. *Buurtkinderen* is daarom een van de rijkste dichtbundels die in de voorbije periode (december 2008-december 2009) zijn verschenen. In bijna geometrisch opgebouwde gedichten, waarin woordherhalingen als vanzelf de aandacht vestigen op de klank, het ritme of de morfologie van het woord zelf, worden het verlangen en de fascinatie voor 'het gewone' uitgedrukt. Het gekozen gedicht: 'Leve de camouflage!' brengt je in vrolijke verwarring. Het gaat over het oninteressante en wie wil daar nu over lezen? Maar al wat genoemd wordt in het gedicht is het tegendeel van oninteressant, of beter gezegd, juist het oninteressante blijkt een camouflage voor het uiterst unieke. Het is maar hoe je het bekijkt. 'Het oninteressante is concreet als een hond, / Vorstelrijk als een rog, uniek als een kikker,' en dit is nog maar het begin van het gedicht.

Hester Knibbe leverde met het gedicht 'Oogsteen' naar eigen zeggen een 'ouverture' voor haar gelijknamige bundel *Oogsteen*, met als ondertitel 'Een keuze uit de gedichten 1982-2008'. In dit gedicht raken de draden die in een imposant poëtisch oeuvre worden geweven met elkaar verstrengeld. Een imposant oeuvre zit in dit ene gedicht vervat. Zo lijkt dit het enige gedicht dat voor een 'zelfbloemlezing' van Hester Knibbe dienst kon doen. Knibbes gedicht is vertellend: 'Het was nu', zo begint het gedicht, en dan voert de dichteres je mee. Ze verlost je met bezwerende formuleringen, met woorden en regels die uitnodigen tot associatie. 'Oogsteen' trof de jury als een gedicht dat je sluipenderwijs het paradijs uitwerkt. Het blijft 'nu' in het gedicht maar het 'nu' beweegt van onschuld naar zonde, van zomer naar koude, van gladde naar bekraste oogsteen. Ondertussen blijft de toon licht, verraderlijk licht, alsof het om kinderspel gaat.

Divan van Ghalib van Nachoem Wijnberg: de jury las geen andere bundel met zulke glasheldere taal - die tegelijkertijd vaak ongrijpbare poëzie oplevert. 'En wat gaan we dan doen? Zou ik dat op de muur kunnen schrijven?' is de titel van het uitverkozen gedicht. In een sprookjesachtige sfeer en met precieze formuleringen gaat het over leren schrijven, het altijd opnieuw leren schrijven: 'Ik leer schrijven door met mijn vinger de vorm van de letters na te voelen'. Ook de wereld bestaat uit letters: 'De maan in de lucht als een letter uit een doos letters'. Taal en werkelijkheid kunnen onmogelijk zonder elkaar. Het winnende gedicht lees je makkelijker dan sommige andere gedichten uit de bundel, met verwijzingen naar onder andere de negentiende-eeuwse Indiase dichter Mirza Ghalib, jodendom en islam. Het gedicht is onderdeel van een complex geheel, waarmee Wijnberg talloze werelden weet op te roepen. Maar het gedicht staat ook volledig op zichzelf, als ode aan het leren schrijven, aan de oefening, als ode aan de poëzie.

Jury Gedichtendagprijzen 2010

Annemiek Neefjes, Yves T'Sjoen, Robert Dorsman

Gedichtendagprijzen 2010 en prijsuitreiking

Aan de Gedichtendagprijzen is een bedrag van € 2.500,- verbonden voor elk van de drie winnende dichters. Bovendien worden de drie winnende gedichten op grote schaal verspreid, door middels van Boomerang Freecards, advertenties en de website www.gedichtendag.com. De winnaars van de Gedichtendagprijzen 2010 krijgen hun prijs op 28 januari 2010 overhandigd tijdens het Huis van de Poëzie, een levende bloemlezing georganiseerd door SLAU i.s.m. Poetry International, de Turing Foundation en anderen.

Het volledige programma van het Huis van de Poëzie is te vinden op www.huisvandeпоezie.nl/2010. Kaarten kunnen worden besteld via de website.

De uitreiking van de Gedichtendagprijzen en alle andere dichters en programma's van het Huis van de Poëzie zijn op 28 januari a.s. van 20:00 tot 00:00 uur live via internet te volgen op www.gedichtendag.com